

דרך מצוותיך

שו"ת בהלכה מרבינו

דיני תשעת הימים

לקנות בשר לצורך אחרי ת"ב

שאלה: האם אסור בט' הימים לקנות בשר לצורך אחרי ת"ב (בזמן חז"ל לא היה כל כך מצוי השאלה הזאת, אבל בזמנינו זה מצוי מאד)

תשובה: אין לאסור אבל טוב ליזהר.

***

לנקות כתם

שאלה: האם מותר לנקות כתם בתשעת הימים, (כי בחוה"מ דעת רבינו שליט"א שאסור)

תשובה: ראוי להזהר.

***

עוגות שיש בהם יין

שאלה: עוגות שיש בהם יין ומורגש טעם היין, האם אסור בתשעת הימים או לא, ומהו הדין כשלא מורגש הטעם של היין, אבל אין שישים לבטל את היין.

תשובה: כל טעם יין אסור.

[מתוך ספר משיבת נפש העתיד לצאת לאור בעז"ה]

***

שיעור רחיצת ידיו, המותרת בתשעת הימים

שאלה: בתשעת הימים שבחודש אב, שמותר לרחוץ פניו ידיו ורגליו בצונן, יש להסתפק מהו שיעור ידיו, האם רק כף היד, או עד העלינבוגן [המרפק].

תשובה: כמדומה שיש דעות בזה, ונכון שלא לרחוץ כ"א מקום המגולה שביד.

***

דין ניגון הפטרה בשבת חזון

שאלה: מרן החזו"א הנהיג שלא לנגן בשבת חזון הפטרה בניגון של איכה, וצ"ב הרי המג"א (סי' רפ"ב סקי"ד) מביא בשם הריב"ש לנגן בניגון של איכה, וכן המאירי (במגן אבות סי' כ"ד) כתב שהגאונים התירו לקונן בשבת חזון, ואין דרכו של מרן ז"ל לחלוק על הגאונים והראשונים.

תשובה: הגר"א הקפיד ע"ז, שאין אבילות בשבת.

[דולה ומשקה]

***

לשטוף את הרצפה

שאלה: האם מותר לשטוף את הרצפה ולצחצח נעלים בתשעת הימים.

תשובה: רק לכבוד שבת.

***

לתפור בגד בשביל לאחר ט"ב

שאלה: האם מותר בתשעת הימים לגזור בד כדי לתפור ממנו בגד לאחר ט"ב.

תשובה: לא נוהגים.

[נזר החיים]

***

לבישה בשבת חזון

שאלה: אם בשבת חזון יכול ללבוש בגדים מכובסים כדי שיוכל ללבושם בימות השבוע.

תשובה: אין לעשות כן.

***

עוד בענין הנ"ל

שאלה: צ"ע ממש"כ באורחות רבינו שהקה"י אמר לעשות כן.

תשובה: הכל לפי הענין והצורך.

[מועדי הגר"ח – באדיבות מכן גם אני אודך]

דרך פיקודיך

פנינים על פרשת שבוע

פרשת מטות

טעם נפלא שדווקא אב ובעל מפירין הנדר

וְשָׁמַע אֲבִיָּה אֶת נְדָרָהּ (ל' ה').

אמר רבינו: מפרשי התורה חיפשו טעם מדוע התורה אמרה שהאב מיפר נדרי בתו ולא בנו, וכן שדווקא בעל יכול להתיר נדרי אשתו ולא להיפך. אבל נראה בסברא שהטעם הוא: כי הלא מדובר כאן על נדרי עינוי נפש או בינו לבינה.

והרי, הבת שייכת לאביה ויכול למכור אותה, ומעשי ידיה שלו, נמצא שאם היא נודרת, היא נחלשת ולא תוכל לעבוד כראוי, לכן התירה תורה שיפר כדי שלא יפסיד.

וכן אשה נשואה, הרי היא קנויה לבעל וצריכה לשמשו ומעשי ידיה שלו, ואם נודרת נדרי עינוי נפש נחלשת ויהיה לו מזה הפסד, ועוד שאינו רוצה באשה נדרנית כזו [דמה"ט הנושא אשה ונמצאו עלי' נדרים, הוי קידושי טעות, כדאי' כתובות ע"ב ב', עיי"ש], לכן התירו לו להפר.

זה גם הטעם שנערה המאורסה אביה ובעלה יחד מפירין נדריה. כי כיון שנתארסה ועומדת לצאת מביתו, ולנישא לאחר, מה אכפת לאב, וגם הבעל יתכן שלא אכפת לו כי בידו לא לישאנה, ורק אם לשניהם אכפת יכולין להפר (טעמא דקרא ע"ש מהלך נוסף).

***

ולתלמידו רבי אליהו מן שליט"א, הוסיף רבינו עוד:

דמהאי טעמא יש חלוק בזה בין בן לבת, כי בבן יש פעמים שהוא מחכים יותר מן האב, אם הוא לומד תורה ונעשה תלמיד חכם יותר מאביו, ממילא אם נודר, אביו לא יכול להפר לו, אבל בת שאינה לומדת תורה, תמיד היא תחת אביה לגמרי, שהרי יכול למוכרה ולהנות ממעשי ידיה וכנ"ל.

***

פרשת מסעי

כתיבת המסעות על פי ציווי ה'

וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת מוֹצְאֵיהֶם לְמִסְעֵיהֶם עַל פִּי ה' (ל"ג ב').

אמר רבינו:

יש להבין לשם מה הוצרכה התורה לומר שמושה כתב את המסעות על פי ה', הלא את כל התורה כתב משה רבינו על פי ה' ובמה נתיחדה פרשה זו שהוצרכו לפרש בה את זה.

אלא שבדרך כלל, מכל פרשה שנאמרה למשה, לומדים ממנה הלכה, דין או הנהגה, אבל פרשת המסעות לכאורה אין מזה שום לימוד להלכה.

פרשה זו, נכתבה איפה, על פי ה'! גזירת הכתוב כי כן ציוה הבורא.

[שבענו מטובך]

***

האם היום ידוע מקום קבורת אהרן הכהן

שאלה: בילקוט שמעוני (רמז תשפ"ז) מובא, שמערה של אהרן הכהן לא נודעה. וצ"ב שבקדמוניות (א', א', ז') כתוב היכן מנוחתו של אהרן. האם למעשה כיום ידוע היכן מקום מנוחתו.

תשובה: לא.

[אריה שאג]

דברי זכרון

אבד דמות קדומים – הגר"ז לוי זצ"ל

במוצאי שב"ק נסתלק מעמנו הגאון ר' זאב וולף לוי זצ"ל, מראשי ישיבת קהילות יעקב, ש"ב של יבדל"ח רבן של ישראל, שכיבדו וחיבבו מאד, וכדי להבין גודל החביבות והכבוד שרחש רבינו למנוח זצ"ל, נביא הספר נכדו חביבו של רבינו, הגאון ר' גדליה הוניגסברג שליט"א במסע לויית המנוח זצ"ל, בו הרחיב בדברים על הכבוד והקרבה לו זכה המנוח זצ"ל מיבדל"ח רבינו, ואלו הדברים:

לבקשת המשפחה, אביא דברים שזכינו לשמוע ממרן שר התורה רבינו חיים קניבסקי שליט"א, הקשר המיוחד שהיה לו איתו, לפני שלושה שבועות הוא התקשר ואמר אני רוצה לבוא לרב, דבר סתר לי איתו, תגיד לי באיזה שעה שהרב נוח לו ולא קשה לו, הוא הגיע בקושי, עלה את המדרגות והוא אמר לי באתי במסירות נפש, הוא נסגר עם הרב בחדר, הביא לו פתק, לא יודע מה היה שמה, שיצא משם הוא אמר לי קיבלתי עכשיו כוחות גדולים, לפני שבוע בדיוק ביום ראשון שבעה עשר בתמוז, אמרתי לרב שהוא מאד חלש, והרבנית שלו מבקשת שהרב שיעתיר בתפילה, הרב אמר לי תביא דף ופתק, ובכוחות עצומים כתב לו מכתב רפואה ושלח את בנו הגאון ר' יצחק שאול שליט"א להביא לו את המכתב, וכל המשפחה אמרה שאי אפשר לשער כמה כוחות זה נתן לו.

הרבה פעמים שהוא היה בא לרבינו, מיד שיצא הרב היה אומר זה מזכיר לי את אבותיו, וגם עכשיו ששאלנו אותו שמבקשים מהמשפחה להגיד דברים על האב זצ"ל, הרב חזר שוב: תמיד הוא הזכיר לי את אבותיו, שאלתי אותו מה הרב התכוון? בפנים, במראה, מה מעלה בזה?, הוא אמר לי: ירושלמי יבמות, רצתי לארון והבאתי לו ירושלמי יבמות, הרב פתח בסוף פרק ראשון בירושלמי יבמות שם מספור בסוגיית צרת הבת, שר' דוסא בן הרכינס ראה את ר' אלעזר בן עזריה, [ר' דוסא בן הרכינס האריך ימים מאד], אז הוא אמר לו: על העיניים שלך ניכר שאתה דור עשירי לעזרא הסופר, שאני רואה אותך אתה מזכיר לי את עזרא הסופר.

שאלנו את הרב מה המעלה בזה, שמזכיר אותו בדמיון החיצוני?, אמר הרב: לא, המעלה שלו, הוא ראה את העיניים שלו הוא ראה את המעלות המיוחדות של עזרא הסופר, שהייתי רואה את ר' ועלועל זצ"ל הייתי נזכר באבותיו באבא, ובסבא, את המעלות המיוחדות שלהם בתורה, ביראה במידות טובות ובמידת הענווה, גם הזכירו במשפחה של הרב שבכל שנה הרב ביקש שלפחות יום אחד בסליחות הוא יעבור, [מנין רבינו בנין בלדרמן] לפני התיבה, הרב אמר: זה מכניס יראת שמיים.

שאלתי בסוף את הרב, ומה הרב מברך את המשפחה?, הרב ענה: אני מברך אותם, כמו שהוא הזכיר את אבותיו עם כל המעלות שלהם, ככה כל הדורות הבאים ימשיכו כמותם עם כל המעלות.

אשרי העם שרבינו מנהיגו

מהנעשה והנשמע בקודש פנימה בשבוע האחרון

***

- ביום רביעי נכנסו ראשי ותלמידי ישי"ק לצעירים באשקלון שע"י מוסדות מעין חיים ושלום.

- ילדי ת"ת פיתוחי חותם בת"א נכנסו להתברך מרבינו לרגל מסיבת סידור, רבינו ברכם וחילק להם מיני מתקה.

- ביום ראשון רבינו השתתף במסע לויית הגאון ר' זאב לוי זצ"ל מר"י ישיבת קהילות יעקב (ע"ע בהרחבה מאמר חיזוק לזכרו).

- הגאון ר' מנחם צבי ברלין ר"י רבינו חיים עוזר נכנס לרבינו להתייעצות ולברכה.

- נערים מתחזקים ממדרשית לב לאחים בבאר שבע נכנסו להתברך מרבינו.

- ביום שני נערך בראשות רבן של ישראל בביהמ"ד לדרמן, מעמד מרומם ע"י ארגון אור ישראלי בנשיאות הגר"ד גרוסמן רב מגדל העמק, כינוס חיזוק למאות מתקרבים ממדרשיות ערב בכל רחבי הארץ, במרכז המעמד הובא דבר רבינו ע"י בנו חביבו הגאון ר' יצחק שאול קניבסקי שליט"א, וז"ל:

בס"ד בין המצרים תשפ"א

הנני לחוק את ידי כל הנערים המתחזקים בלימוד התורה הקדושה אשר זהו היסוד לכל הטובות שבעולם כמשאחז"ל בשהש"ר המאור שבא מחזירן למוטב ובפרט ששמעתי שעומדים להתחיל בלימוד מסכת שביעית והלכותיה שהלימוד בזה יביא את הגאולה כמשאחז"ל במוצאי שביעית בן דוד בא וכדקאמר החזו"א זצ"ל שזהו ע"י שיקימו הלכותיה

ועתה לקראת בין הזמנים צריכים להקפיד מאוד לקבוע עתים לתורה חק ולא יעבור שהוא מהשאלות הראשונות ששואלים את האדם לעת"ל כמשאחז"ל בשבת דף ל' ובפרט בבין הזמנים שהרפיון בלימוד התורה מצוי וכל הצרות מגיעים כשנרפין בלימוד התורה כדאמרינן בנדרים ל"ב א' אלמלא תורה לא נתקיימו שמים וארץ שנא' אם לא בריתי יומם ולילה וגו' לכן צריך מאוד להתחזק בזה ודאי בירושלמי סוף ברכות מאד עמוד והתחזק בה ואתה מקבל שכר כולם.

הרה"ג ר' ישראל גרינבוים שליט"א מרבני הארגון נשא דברים נרגשים על הזכות הגדולה שזוכים התלמידים לבוא להסתופף במחיצת רבינו, ולהתברך מפי קדשו, בסיום הדברים הוציא יד"ח את מאות התלמידים בברכת שחלק מחמתו ליראיו, כאשר הקהל ברגש עונה אמן, עוד נשא דברים הרה"ג ר' אהרן כהן גבאי ביהמ"ד לדרמן על הזכות הגדולה שזכו התלמידים לראות את רבינו, בסיום המעמד רבינו ברך התלמידים, ולאחמ"כ עברו רבני הארגון, ומנהל הארגון הרב אבי אדל להתברך בפרטיות מרבינו, שהאציל עליהן מברכותיו.

- ביום שלישי הצביעו ע"פ קריאת רבותינו עיני העדה רבן של ישראל מרן שליט"א ומרן ראש הישיבה שליט"א, אלפי תושבי שכונות ירושלים בבחירות למנהל הקהילתי לנציגים המקומים לנציגים שנקבעו על ידם.

לע"נ הנערה ברכה פרג ע"ה

בת הרה"ג ר' אהרן יוסף הלוי שליט"א

ש"ב של מרן רבינו שליט"א

לעילוי נשמתו המהורה של רשכבה"ג פוסק הדור

מרנא ורבנא רבינו יוסף שלום ב"ר אברהם אלישיב זיע"א

נלב"ע ביום המר והנמהר כ"ח תמוז תשע"ב

ניתן לתרום בקופת "דרך אמונה" למרגלות בית רבינו
או בפלאפון – 052-760-6474

י"ל ע"י קו דרך אמונה: 0799-211-666
לקבלת הגיליון במייל: a0799211666@gmail.com
הגיליון י"ל בסיוע עמותת "נעשה אדם" ע.ר. 580652063